

Posudek bakalářské práce

Filip Hlušička: Čínská bezpečnostní politika v Xinjiangu

Předkládaná bakalářská práce se zabývá bezpečnostní politikou čínského státu v provincii Xinjiang, která je politicky dlouhodobě nestabilní, zejména díky značně represivní politice vůči menšině Ujgurů, kteří tuto provincii majoritně obývají. Autor práce se zaměřuje specificky na proces domnělé dehumanizace Ujgurů, který je podle něj součástí vládní bezpečnostní politiky zejména po nástupu Xi Jinpinga do mocenského čela ČLR (2012/2013). Téma je to jistě důležité nejen vnitropoliticky, ale také mezinárodně, neboť v posledních letech je čínská politika v Xinjiangu předmětem hlasité kritiky přicházející hlavně ze západních států.

Nejprve autor v první, teoretické části, představuje metodologii práce a také hlavní teoretický koncept, dehumanizaci. Následující kapitola se podrobněji věnuje stručné historii Xinjiangu, vztazích Chanů z Ujgury a vývoji bezpečnostní politiky v provincii v poslední dekádě. Nakonec obsahem třetí kapitoly je analýza vybraných textů pocházejících jak z oficiálních, tak nevládních zdrojů (ujgurské zdroje, mezinárodní neziskové organizace monitorující dění v Xinjiangu), na kterých autor sleduje výskyt dehumanizačních praktik či sdělení podle svého vlastního kódování.

Práce F. Hlušičky je dobře strukturována a celý research design působí logicky. Autor byl schopen identifikovat výzkumný problém a nalézt metodologickou cestu k tomu, jak jej uchopit, přičemž věnoval dostatečnou pozornost konceptualizaci a operacionalizaci. I když se v práci nachází stylistické či jiné jazykové nesrovnalosti, nedosahuje jejich četnost žádné zásadní míry. Autor rovněž ve své práci použil dostatečné množství relevantních odborných pramenů a literatury. Níže uvádím naopak některé problematické aspekty práce:

- a) I když těžištěm práce je analýza současnosti, bylo by podle mého názoru dobré, aby autor hlouběji kontextualizoval případ Xinjiangu, a to dvojím způsobem. Jednak mohl lépe vysvětlit historickou genezi politických turbulencí v tomto regionu, které sahají až do pozdně císařské éry, ale stále ovlivňují současnou situaci. Za druhé, bylo by jistě nápomocné, aby se alespoň v minimální míře případ Xinjiangu dal v relativní srovnání s jinými etnicky smíšenými regiony Číny, kde panuje rovněž napjatá politická a bezpečnostní situace (viz AO Tibet), protože to by nám umožnilo pregnatněji pochopit specifika Xinjiangu v rámci současné Číny.

- b) V metodologické části není téměř nic o podobě obsahové analýzy, kterou bude autor provádět. Na str. 35–36 jsou sice uvedeny některé podrobnosti, ty se ale týkají pouze zdrojů analýzy a také vymezení kódů dehumanizace. Ale ani ty nepodrobuje autor nějaké kritice, navíc se z textu nedozvídáme bližší údaje o zkoumaném vzorku textů (což je problematické hlavně v případě článků z čínských novin). To má samozřejmě později negativní vliv na vypovídající hodnotu autorových závěrů, neboť některé autorovy kategorie dehumanizace jsou podle mého názoru příliš obecné a mohou být jednoduše součástí jiných než dehumanizačních sdělení.
- c) Je jistě škoda, že samotná analýza dehumanizace na konkrétních textech je dosti krátká a představuje tak nepoměrně menší část práce. Přitom by se mělo jednat o tu nejpodstatnější a také nejpřínosnější část celé bakalářské práce. Vede to k tomu, že čtenáři nejsou předloženy dostatečně robustní informace, které by mu/jí umožnily lépe pochopit případná specifika čínské bezpečnostní politiky v Xinjiangu.

I přes výše nastíněné nedostatky autor předkládané bakalářské práce představil zajímavé téma, které se mu (byť s jistými obtížemi) podařilo úspěšně zpracovat. Proto hodnocenou práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové, 15. 8. 2023

Mgr. Stanislav Myšička, Ph.D.